

GRM

Visoka šola
za upravljanje podeželja
GRM Novo mesto

POROČILO VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA O ZNANSTVENEM, STROKOVNEM IN RAZISKOVALNEM DELU

2022-2024

Novo mesto, februar 2024

Pripravili:

- izr. prof. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše
- izr. prof. dr. Andrej Lisec
- doc. dr. Alenka Divjak

1 UVOD

Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto (v nadaljevanju VŠ Grm Novo mesto) je mlad izobraževalni zavod, akreditiran 15. 3. 2012, visokošolski program Upravljanje podeželja pa 13. 6. 2013. Vpis v razvid je bil izveden 12. 12. 2013, posledično smo lahko pričeli z rednim izobraževalnim, raziskovalnim ter drugim delom prvič v študijskem letu 2014/15. Dne 18. 4. 2019 je Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu izdal odločbo št. 6021-1/2018/16 o podaljšanju akreditacije Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto za obdobje petih let do leta 2024. VŠ Grm Novo mesto je v zvezi s postopkom podaljšanja akreditacije 30. 9. 2023 na Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu vložila vlogo za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda.

VŠ Grm Novo mesto izvaja temeljne, še posebno pa aplikativne, eksperimentalne in ekspertne projekte ter naloge za potrebe podeželja in krajine, državnih organov, organov lokalne samouprave, mednarodnih ustanov, nevladnih organizacij in drugih uporabnikov ter za strokovno in druge javnosti. V disciplinarnem smislu se raziskovalni program uvršča na področje naravoslovja, vendar ob tem ni zamejen s klasičnimi disciplinarnimi delitvami in usmeritvami v razvoj novih paradigem ter rešitev. Raziskovalni program medsebojno povezuje in nadgrajuje teoretične koncepte in metodološke pristope posamičnih naravoslovnih in družboslovnih disciplin, ob tem pa se opira tudi na druge discipline. Poleg kmetijstva, krajine in podeželja, turizma, dodatnih in dopolnilnih dejavnosti ter urejanja prostora so vključeni tudi vidiki ekonomije in podjetništva, menedžmenta, statističnih metod, operacijskih raziskav in drugo. VŠ Grm Novo mesto stremi k preseganju dosedanje fragmentacije znotraj posamičnih disciplin, med posamičnimi disciplinami, pa tudi med širšimi disciplinarnimi področji.

Najbolj poudarjena področja znanstveno-raziskovalnega in analitičnega dela so:

- Teoretsko in empirično proučevanje razvojnih indikatorjev, procesov sprememb in kompleksnih razmerij med njihovimi biotehniškimi, okoljskimi in s podeželjem povezanimi vidiki, s posebnim poudarkom na razvojnih priložnostih trajnostnega razvoja slovenskega podeželja.
- Študije dolgoročnih trendov, primerjalna analiza razvojnih modelov in strateških opredelitev v državah EU. Posebna pozornost bo namenjena razvijanju metodoloških orodij, potrebnih za ukvarjanje s strategijo razvoja (metode za izbiro prioritet, organizacija strateškega diskurza, metoda scenarijev, optimizacijske metode ...).
- Raziskovanje novih tehnik in pristopov v kmetijski pridelavi in reji s poudarkom na njihovem vplivu na okolje.
- Upoštevanje ekonomskih, marketinških in menedžerskih načel pri upravljanju s podeželjem in krajino s poudarkom na iskanju zaposlitvenih možnosti za slovensko podeželje.
- Vključevanje drugih raziskovalnih tem s področja naravoslovja in družboslovja, na katerih bodo delali vključeni raziskovalci in se bodo v naslednjih letih predvsem z vidika aplikativnosti izkazale za najbolj relevantne.

2 ZNANSTVENA, STROKOVNA, RAZISKOVALNA OZ. UMETNIŠKA DEJAVNOST

Raziskovalno in razvojno dejavnost VŠ Grm izvajamo v okviru notranje organizacijske enote, raziskovalne skupine z nazivom Inštitut za upravljanje podeželja Grm Novo mesto z evidenčno številko: 3505-001. Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto je bila namreč že v 1. študijskem letu vpisana v evidenco raziskovalnih zavodov in organizacij Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije pod zaporedno številko 3505 z dne 7. 4. 2015.

Člani akademskega zbora raziskujemo znotraj in izven območja VŠ Grm Novo mesto ali soustanovitelja Grm Novo mesto, kar dokazuje bogata bibliografija naših visokošolskih sodelavcev. Izpostavljamo nekaj visokošolskih sodelavcev, ki so med vodilnimi po točkah raziskovalne uspešnosti za obdobje zadnjih petih let, to je od leta 2019 do danes, 2024. Kar 65 izvirnih znanstvenih člankov v soavtorstvu je v tem obdobju objavila izr. prof. dr. Tatjana Horvat, razen tega pa ima še 20 objavljenih znanstvenih prispevkov na konferenci. 12 izvirnih znanstvenih člankov ima v enakem obdobju doc. dr. Danilo Bevk, red. prof. dr. Maruša Pompe Novak 11, doc. dr. Franc Brcar 8 izvirnih znanstvenih člankov, 10 znanstvenih prispevkov na konferencah ima izr. prof. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, izr. prof. dr. Andrej Lisec pa 9.

V znanstveni in raziskovalni dejavnosti šteje poleg objav v revijah, ki jih indeksirajo SCI Expanded, SSCI, Scopus A&HCI, druge mednarodne bibliografske baze podatkov (MBP) s seznama agencije oz. objav v drugih znanstvenih revijah s seznama agencije, tudi njihova odmevnost še vrsto let po objavi, ki se meri s številom čistih citatov, izračunanih na podlagi člankov v COBIB.SI, in ki so povezani z WoS ali Scopus. Med člani Akademskega zbora VŠ Grm Novo mesto je v tej kategoriji vodilna dr. Mateja Colarič Bajc, VP, s 945 čistimi citati (Wos) in 1187 (Scopus), prof. dr. Maruša Pompe Novak s 760 čistimi citati (WoS) in 881 (Scopus), sledijo dr. Janko Rode, VP, s 392 čistimi citati (Wos) in 483 (Scopus), doc. dr. Danilo Bevk, s 149 čistimi citati (Wos) in 165 (Scopus) ter prof. dr. Robert Vodopivec s čistimi citati 121 (Wos) in 177 (Scopus).

Objave in citiranost visokošolskih učiteljev močno sovpadajo s predmeti, katerih nosilci so. Poleg znanstvenih objav (izvirni znanstveni članki, objavljeni znanstveni prispevki na konferenci in znanstvene monografije), imajo visokošolski učitelji glede na povezanost s stopnjo študija (visokošolski študij 1. stopnje), kjer poučujejo, tudi veliko strokovnih objav (npr. strokovnih člankov, objavljenih strokovnih prispevkov na konferencah ..., nadalje sekundarnega avtorstva, npr. kot mentorji pri diplomskih delih, uredniki revij), npr. izr. prof. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše, izr. prof. dr. Andrej Lisec, izr. prof. dr. Tatjana Horvat, doc. dr. Franc Brcar ...

3 KONFERENCE

V letu 2022 je VŠ Grm Novo mesto organizirala XVI. Mednarodno konferenco **Logistika v kmetijstvu**, ki je potekala 10. 11. 2022. Organizirali so jo: Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, Grm Novo mesto - Center biotehnike in turizma, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru, Občina Sevnica, Zadružna zveza Slovenije, Vimal akademija in Fakulteta za organizacijske študije.

V letu 2023 je VŠ Grm organizirala ali bila soorganizator treh mednarodnih konferenc, in sicer je organizirala:

- XVII. mednarodno konferenco **Logistika v kmetijstvu**, ki je bila 9. 11. 2023 in se je osredotočala na podnebne spremembe v logistiki v kmetijstvu. Organizirali so jo: Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, Občina Sevnica, Zadružna zveza Slovenije in Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu.
- mednarodno konferenco o **Agrofotovoltaiki**, ki je bila 6. 10. 2023. Agrofotovoltaika omogoča kombinirano rabo zemljišč za proizvodnjo električne energije iz sončnih panelov ob hkratni rabi tal v različne kmetijske namene. Tako lahko dosežemo večjo učinkovitost rabe zemljišč, večji hektarski donos in zmanjšujemo potrebo po namakanju. Z agrofotovoltaiko lahko pridobimo vsi - kmetijstvo, energetika in predvsem prebivalci planeta.
- VŠ Grm Novo mesto je sodelovala pri konferenci **Nove paradigme organizacijskih teorij** - NPOT z naslovom Raziskovanje in organizacijski razvoj, ki je potekala 16. 3. 2023, na daljavo v MS Teams okolju. Soorganizatorji konference so bili: Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Fakulteta za management Univerze na Primorskem, Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu in Fakulteta za industrijski inženiring Novo mesto.

VŠ Grm Novo mesto je obeležila svetovni dan hrane in 16. 10. 2023 sodelovala na konferenci »Hrana, prehrana, zdravje« pod sloganom Svetovnega dne hrane 2023 - **»Voda je življenje, voda je hrana. Nihče ne sme biti pozabljen.«** Konferenca je naslovila pomen zavedanja o vodi in njeni pomembnosti vzdolž kmetijsko-živilske in prehranske oskrbovalne verige, vključno s človekom kot akterjem delovanja verige in osrednjim uživalcem te dobrine, ki je integralni del vseh živil. Kot živilo izbora je bilo izbrano vino, ki ima vse dimenzije živila in temelji na veliki množini vode. Žal so ob njegovem lesku skozi človeško zgodovino nastale mnoge sence, ki jih je potrebno opaziti in osvetliti. Zato je potreben celosten pogled na človeka in njegovo dožemanje vina v okvirjih vseh posledic, od enološko-gastronomske, prehransko-zdravstvene do kulturno-umetniške.

Razen tega so se člani Akademskega zbora VŠ Grm Novo mesto v obdobju 2022-2024 udeleževali znanstvenih konferenc, kar je navedeno v spodnji tabeli:

TABELA 1: Podatki (seznam) o organizaciji strokovnih in znanstvenih srečanj ter konferenc za obdobje 2022-2024 (naziv dogodka, organizator, sodelujoči, datum, program - namen)

Naziv	Organizator	Sodelujoči	Datum	Namen
LETO 2022				
XVI. International Conference on Logistics in Agriculture	Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, Grm Novo mesto - Center biotehnike in turizma, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru, Občina Sevnica, Zadružna zveza Slovenije, Vimal akademija in Fakulteta za organizacijske študije	Lea-Marija Colarič-Jakše Andrej Lisec Jože Podgoršek	10. 11. 2022	Digitalizacija logistike v kmetijstvu.
Problemy sovremennoj agrarnoj nauki, Krasnojarsk	Državna Agrarna univerza Krasnojarsk, Rusija	Tatjana Horvat	15. 10. 2022	Logistika.
6rd International Scientific Conference EMAN 2022	Belgrade: Association of Economists and Managers of the Balkans; Koper: Faculty of Management; Maribor: Doba Business School; Skopje: Integrated Business Faculty; Zaječar: Faculty of Management	Tatjana Horvat	24. 3. 2022	Addressing challenges of smart cities to manage assets and resources in emerging markets.
11th International Scientific Conference of the DOBA Business School	Doba Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije	Tatjana Horvat	24. 3. 2022	Analysis of prospects in foreign trade between Austria and Russia.
Towards a sustainable blue economy the International Maritime and Logistics Conference "Marlog 11"	Arab Academy for Science, Technology & Maritime Transport	Andrej Lisec	20 - 22. 3. 2022	Circularity of bulky waste : a case study of Krško in Slovenia.

6th International Scientific Conference Biohydrology	Faculty of Forestry University of Agriculture, Krakow, Poland	Lara Valentić	6. - 9. 9. 2022	The effect of large scale forest disturbances on water cycle in karst aquifers.
7th IAHR Europe Congress : inovative water management in a changing climate	International Association for Hydro-environment Engineering and Research, Athens, Greece	Lara Valentić	7. - 9. 9. 2022	Presence of microplastics in two karst springs for drinking water in Slovenia.
Man and Karst 2022 in Sicily : International Scientific Conference,	CIRS, Ragusa, Italy	Lara Valentić	12.-17. 9 2022	Microplastic pollution in two karst subalpine lakes, Slovenia.
MICRO 2022 : plastic pollution from macro to nano	Atlas	Lara Valentić	14. - 18. 11. 2022	Microplastic pollution in rainfall and air samples, case study of Slovenia.
12th International Congress for Veterinary Virology	European society for veterinary virology, Ghent, Belgium	Danilo Bevk	20. - 23. 9. 2022	Genetically identical strains of four different honeybee viruses have been determined in bumblebee and honeybee positive samples.
4. znanstveni posvet o čebelah in čebelarstvu	Slovensko akademsko čebelarstvo društvo: Kmetijski inštitut Slovenije	Danilo Bevk	18. 9. 2022	Razumijevanje značaja

				oprašivanja kukcima.
9 th European congress of apidology, Serbia	EurBee Belgrade	Danilo Bevk	20. - 22. 9. 2022	Safeguarding agroecosystems resilience under climate change through efficient pollination and sustainable beekeeping.
LETO 2023				
Problemy sovremennoj agrarnoj nauki, Krasnojarsk	Državna Agrarna univerza Krasnojarsk, Rusija.	Lea-Marija Colarič-Jakše Tatjana Horvat	15. 10. 2023	Logistika.
Mednarodna konferenca o agrofotovoltaiki	Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto	Lea-Marija Colarič Jakše Andrej Lisec Jože Podgoršek	6. 11. 2023	Predstavitev prispevkov na temo: Agrofotovoltaika.
XVII. International Conference on Logistics in Agriculture	Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, Grm Novo mesto - Center biotehnike in turizma, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru, Občina Sevnica, Zadrúžna zveza Slovenije in Fakulteta za organizacijske študije	Lea-Marija Colarič-Jakše Andrej Lisec	9. 11. 2023	Podnebne spremembe v logistiki v kmetijstvu.
Posodobitev cvička - tradicija in stroka z roko v roki : 51. teden cvička	Zveza društev vinogradnikov Dolenjske	Lea-Marija Colarič-Jakše	26. - 28. 5. 2023	Quo vadis vinogradništvo in vinarstvo na Dolenjskem.
Konferenca: Hrana prehrana zdravje 2023	Central Europe Association of Tourism Management, European	Lea-Marija Colarič-Jakše	16. 10. 2023	Voda je življenje, voda je hrana.

	Food Technology Network, Občina Ajdoviščina			Nihče ne sme biti pozabljen.
Gozd in les: gozd prihodnosti	Gozdarski inštitut Slovenije	Lara Valentić	22. 5. 2023	Vpliv velikopovršinskih motenj gozdov na kroženje vode v kraških vodonosnikih.
Posvet o mikroplastiki	Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo UL: Svet za varovanje okolja pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti; Morigenos - Slovensko društvo za morske sesalce,	Lara Valentić	14. 11. 2023	Mikroplastika (MP) v kraških sistemih.
8. znanstvena konferenca	Pedagoški inštitut	Danilo Bevk	20. - 21. 9. 2023	Občanska znanost v izobraževanju odraslih: strokovno podprte učeče se skupnosti.
Šesti slovenski entomološki simpozij z mednarodno udeležbo	Univerza na Primorskem	Danilo Bevk	15.- 16. 9. 2023	Sistematično dolgoročno vključevanje v projekt občanske znanosti aktivira udeležence za opazovanje opráševalcev izven časovnega okvirja projekta.

Vir: Interni vir

4 PROJEKTI

V zadnjem obdobju je bila VŠ Grm Novo mesto vključena v različne aplikativne raziskovalne projekte, katere prikazujemo v spodnji tabeli in sovpadajo v precej večji meri z visokošolskim študijem (visokošolski študij 1. stopnje) kot pa z znanstvenim delom, ki je nujno potrebno na 2. stopnji študija, za katerega še nismo akreditirani, bili pa so v februarju 2019 izvedeni že prvi obiski NAKVIS strokovnih poročevalcev, nato pa smo začasno vlogo umaknili. VŠ Grm Novo mesto je v zvezi s postopkom podaljšanja akreditacije 30. 9. 2023 na Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu vložila vlogo za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda.

VŠ Grm Novo mesto se osredotoča na projektne aktivnosti, ki krepijo pedagoško in znanstveno-raziskovalno delo. V tabeli v nadaljevanju predstavljamo projekte, ki se izvajajo v obdobju 2022-2024.

Tabela 2: Projekti v OBDOBJU 2022-2024

Zap. št.	Naziv projekta	Trajanje od do	Nosilec projekta	Predstavitev projekta	Realizirane aktivnosti v letu 2023
1.	Veriga EKO semen	2023-2024	LAS DBK	Vzpostavitev semenske banke lokalnih ekoloških semen. Razviti nov produkt, ki bo tržen.	Izvedba delavnice, nakup semenskega materiala, rastlinjaka in opreme (samostoječa tehtnica, analitska tehtnica, mikroskopi, sušilna omara, regali, luščilec/čistilec semen), vzpostavitev platforme ekoloških pridelovalcev na območju LAS DBK.
2.	Veriga EKO zelišč od Dolenjske do Krasa	2023-2024	LAS DBK	Razviti sistem pridelave in predelave zelišč, dva nova produkta: preparat iz ameriškega slamnika in bezga.	Nakup sadik, zasaditev zeliščnega vrta, izvedba delavnice in nakup opreme (perkolator, mlin za zelišča, macerator, rezalnik za zelišča, sklop sušilnic, hidravlična preša), vzpostavitev platforme ekoloških pridelovalcev na območju LAS DBK.
3.	Zmanjševanje toplogrednih plinov z načrtno odbiro plemenskih svinj in merjascev	2023-2024	KGZS-Zavod Novo mesto	Aplikativne raziskave s področja zmanjšanja toplogrednih plinov na področju živinoreje z vključitvijo področja genetike.	Pregled literature.
4.	Kooperativno kmetijstvo LAS DBK (CAR)	2021-2024	VŠ Grm Novo mesto	Razviti strokovno-znanstveno študijo logističnega modela oskrbe po principu kratkih verig.	Organizacija 12 tržnic na območju LAS DBK, organizacija delavnice, skupni nastop na digitalnem trgu, izvedba, vodenje in koordinacija projekta, priprava dokumentacije in oddaja zahtevka številka 2.
5.	Uporaba dronov za brezkontaktno dostavo paketov	2023	Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru	Predstaviti trenutno stanje uporabe dronov in možnosti prihodnega razvoja z uporabo v kmetijstvu.	Z aktivno vključitvijo ciljne skupine študentov v projekt uporabe dronov za brezkontaktno dostavo paketov so študenti in mentor pridobili nova znanja na novih področjih, kot

					so U-space in standardi za brezpilotne zrakoplove, zakonodaje na tem področju, deležniki v ekosistemu brezpilotnih zrakoplovov, sodelovanje v testnih in demonstracijski projektih uporabe dronov v gospodarstvu, razvoju novih poslovnih modelov, novih operacij (zračnih poti), menedžmenta U-space.
6.	Erasmus+ 2021	2021-2023	VŠ Grm Novo mesto	Program Erasmus+ omogoča kakovostne študentske izmenjave za namen študija ali prakse v tujini in tudi izmenjave zaposlenih v tujini za namen predavanj ali usposabljanj. Erasmus+ je temeljni projekt, preko katerega šola izboljšuje proces internacionalizacije in se uveljavlja tudi v tujini.	
7.	Erasmus+ 2022	2022-2024	VŠ Grm Novo mesto		
8.	Erasmus+ 2023	2020-2022	VŠ Grm Novo mesto		
9.	Sofinanciranje materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja v 2023	2023	VŠ Grm Novo mesto	V okviru projekta je omogočeno sofinanciranje praktičnega usposabljanja.	Izvedba prakse za študente.
10.	Green Youth Employability: Emerging Skills and Jobs for a Fair and Green Society	2023-2025	VŠ Grm Novo mesto	Projekt Zelena zaposljivost mladih naslavlja zeleno strategijo zaposlovanja in kompetenc za pravično družbo ter išče nove spretnosti in delovna mesta za pošteno in zeleno družbo.	Komunikacija s projektnimi partnerji in podpis pogodbe.

Vir: Interni vir

V letu 2022 je VŠ Grm Novo mesto pridobila sredstva iz razpisov, ki jih objavlja Lokalna akcijska skupina Dolenjske in Bele krajine (LAS DBK). Gre za dva raziskovalna in strokovna projekta z naslovom Veriga eko semen in Veriga eko zelišč od Dolenjske do Krasa, ki sta se pričela izvajati po potrditvi projekta v letu 2023. Pri obeh projektih gre tudi za naložbe v visoko tehnološko opremo, ki VŠ Grm Novo mesto omogoča razvoj aplikativnega znanstveno-raziskovalnega dela.

V okviru projekta **Veriga eko semen** se vzpostavlja lokalna semenska banka. Visoko tehnološka pridobljena oprema v letu 2023 omogoča raziskovalno delo na širšem področju semenarjenja, ki je eden od temeljev sodobne kmetijske pridelave. Projekt prispeva k uresničevanju krožnega gospodarstva ter vzpostavitvi trajnostne potrošnje hrane in zagotavljanju cenovno dostopne hrane za vse. S pripravo biodiverzitetne mešanice bomo porabili sicer neuporabljen, zavržen semenski material (kalo) ter ga vrnili nazaj v tla in na ta način povečali organsko snov v tleh, izboljšali kakovost in rodovitnost tal ter posledično ekološko pridelavo hrane na lokalnem nivoju. Elitno in osnovno seme se bo uporabilo za semenarstvo, manj kakovostno pridelano seme pa za konzum, nadaljnjo pridelavo v namaze iz stročnic. Vzpostavilo se bo testno polje ter kolekcijski nasad. Raziskovalno delo bo usmerjeno k preizkušanju lokalnih, starih, tradicionalnih sort in pridelavi semena ter vplivu podnebnih sprememb na njihov kakovost, rast in razvoj. V naslednjih letih bo raziskovalno delo usmerjeno intenzivnemu pridobivanju lokalnih in ekoloških semen, pri čemer se bo VŠ Grm Novo mesto vključila v rešitvah, ki pomenijo prilagajanje klimatskim spremembam. V projekt so vključene kmetije s širšega območja Dolenjske in Slovenije, od koder prihajajo tudi študentje VŠ Grm Novo mesto. Zato šola preko tega projekta uresničuje tudi svoje poslanstvo - zagotavljanja podpornega okolja za svoje študente tudi v letu 2023.

V okviru projekta **Veriga eko zelišč od Dolenjske do Krasa** je želela VŠ Grm Novo mesto v letu 2023 prispevati k obuditvi zeliščarske dejavnosti na območju Dolenjske in Bele krajine. To je dejavnost, ki je bila v preteklosti na tem območju močno razvita, vendar so njen razvoj ustavile nove ekonomske razmere. Z razvojnimi vsebinami želi VŠ Grm Novo mesto približati obstoječim in morebitnim novim pridelovalcem in prebivalstvu zeliščarsko dejavnost v luči izvajanja nove evropske kmetijske politike "od vil do vilic" ter s tem prispevati k boljšemu dostopu do zdrave in trajnostne zeliščne (samo)oskrbe v državi s poudarkom na ekološki pridelavi. Visoko tehnološka oprema, pridobljena v okviru projekta omogoča predelavo zelišč na tržno zanimiv način in ponuja oporno okolje tej dejavnosti, zlasti v povezavi z močno farmacevtsko industrijo, ki deluje v okolju. Tudi v ta projekt so intenzivno vključeni študentje, ki lahko prepoznajo potencialne za razvoj lastne podjetniške dejavnosti ali dejavnosti na kmetiji.

Sicer pa je VŠ Grm Novo mesto v letu 2023 razvijala tudi projekt **Kooperativno kmetijstvo**, ki je združil lokalne pridelovalce izdelkov in pridelkov lokalnega porekla ter jih povezal v mrežo, ki omogoča skupni nastop na trgu. VŠ Grm Novo mesto zagotavlja trajnost projekta preko sodelovanja s pridelovalci v svoji poslovni enoti Učilna okusov, kjer v okviru tržne dejavnosti ob podpori izobraževalnega področja zainteresirano javnost izobražuje o uspešnem nastopu in prodaji na trgu.

VŠ Grm Novo mesto namerava za razvoj dejavnosti semenarjenja, predelave zelišč in kmetijstva angažirati uveljavljene strokovnjake na tem področju, ki bodo dopolnili raziskovalno skupino VŠ Grm Novo mesto, katere člani so bili v letu 2023:

- izr. prof. dr. Lea-Marija Colarič Jakše,
- doc. dr. Alenka Divjak,
- izr. prof. dr. Tatjana Horvat,
- Petra Jeršin, mag. in
- izr. prof. dr. Andrej Lisec.

Spodnja tabela prikazuje vrednotenje bibliografskih kazalcev članov raziskovalne skupine (Sicris).

Tabela 3: Vrednotenje bibliografskih kazalcev članov raziskovalne skupine (Sicris)
Podatki za zadnjih pet let (citati za zadnjih 10 let)

Upoš. tč.	A''	A'	A1/2	CI10	CI _{max}	h10	A1	A3
2.390,38	94,3	779,16	926,53	1.109	210	11	7,59	0

Vir: Sicris, <https://cris.cobiss.net/ecris/si/sl/organization/7380>

4.1 Oddane prijave projektov v letu 2023

V tabeli 4 je razviden seznam oddanih projektov v letu 2023.

Tabela 4: Prijavljeni projekti v letu 2023

Naziv razpisa	Ime prijave
KA220-YOU	Green Youth Employability: Emerging Skills and Jobs for a Fair and Green Society
Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2023« v letu 2023	Raziskava kongresnih gostov, njihovih navad in potrošnje v Sloveniji
Javni razpis v okviru čezmejnega Interreg Programa Slovenija-Hrvaška za obdobje 2021-2027	Voda, vir življenja
Javno naročilo: Potencial uporabe robotike v kmetijstvu	Potencial uporabe robotike v kmetijstvu
MSCA and Citizens	SCIENCE4CHANGE
Sofinanciranje izvedbe praktičnega izobraževanja v kmetijstvu in usposobitev zavodov in razvojnih centrov v kmetijstvu v letu 2023, Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja	Sofinanciranje materialnih stroškov in stroškov storitev praktičnega izobraževanja v letu 2023
Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Potrjevanje izvora in porekla belokranjske pramenke z genotipizacijo

Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Ves pridelek je pomemben
Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Obogatena resničnost v pridelavi sadja in zelenjave
Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Lestiva
Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Ohranjanje naših starih sort jablan in hrušk
Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Uporaba peletov ovčje volne v pridelavi vrtnin
Projekt EIP-Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij	Uporaba peletov ovčje volne v pridelavi vrtnin
ARIS-Partner pri prijavi temeljnega raziskovalnega projekta skupaj z Znanstvenim in inovacijskim središčem Pomurje	Turistični potencial pametnih vasi

Vir: Interni vir

VŠ Grm Novo mesto sodeluje tudi s partnerji, kot so Razvojni center Novo mesto, Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine, Zadržna zveza Slovenije, Kmetijska zadruga Trebnje Krka, Kmetijska zadruga Sevnica in druge kmetijske zadruge JV Slovenije, Inštitut za promocijo varovanja okolja, Kmetijski inštitut Slovenije in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in območni zavodi, Regijska čebelarska zveza Petra Pavla Glavarja, drugi razvojni centri (RC Kočevje Ribnica, RIC Bela krajina, Podjetniški inkubator Kostel idr.), Zeleni Hit d.o.o., Plasmadis d.o.o., krajinski parki v regiji (Krajinski park Kolpa), srednje in višje šole v regiji in širše (zlasti s sorodnega izobraževalnega področja), Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, posamezne kmetije na območju JV Slovenije in širše. VŠ Grm Novo mesto skupaj s partnerji razvija in prijavlja raziskovalno-razvojne projekte za razvoj panog, ki so pomembne za razvoj podeželja.

VŠ Grm Novo mesto sodeluje tudi z visokošolskimi zavodi v regiji (v Novem mestu in širše), kot so Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu, Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Fakulteta za industrijski inženiring v Novem mestu. Sodeluje tudi s Fakulteto za ekonomijo in informatiko, Fakulteto za poslovne in upravne vede, Fakulteto za zdravstvene vede in Fakulteto za strojništvo Univerze v Novem mestu, Rudolfovim - znanstvenim in tehnološkim središčem Novo mesto, Fakulteto za turizem Univerze v Mariboru in Fakulteto za logistiko Univerze v Mariboru.

5 REVIJA VŠ GRM NOVO MESTO - JOURNAL OF LANDSCAPE GOVERNANCE (JLG)

Prva številka znanstveno-strokovne revije JLG je bila izdana 2. 5. 2016 in je simbolično obeležila 130. letnico soustanovitelja šole Grma Novo mesto - centra biotehnike in turizma (dostop do posameznih letnikov je bil tedaj na: <http://vsGrm.unm.si/jlg>). VŠ Grm Novo mesto revijo trenutno izdaja le v elektronski obliki in je objavljena na spletnih straneh VŠ Grm Novo mesto (<https://jlgGrm.blogspot.com/>). Članki v reviji JLG so iz kategorij/področij, na katerih delujejo znanstveno-raziskovalni sodelavci in predavatelji šole in ki predstavljajo temeljne usmeritve šole, razvoj kmetijstva v najširšem pomenu, razvoj agrarno-ekonomske vede z logistiko in pravom, razvoj turizma in sorodnih dejavnikov. V okviru Komisije za založniško dejavnost VŠ Grm Novo mesto in uredniškega odbora se nadaljujejo aktivnosti za izdajo revije JLG, saj VŠ Grm Novo mesto med letom potencialne pisce večkrat pozove k sodelovanju. V letu 2023 je izšla že 8. številka revije JLG. Vsi avtorji imajo urejene vpise v sistem COBISS. Prav tako VŠ Grm Novo mesto nadaljuje z aktivnostmi, da se revija umesti v mednarodne bibliografske baze kot so razširitev uredniškega odbora, kjer so vključeni mednarodni recenzenti iz različnih evropskih držav. Temu primerno je oblikovano vabilo za pripravo člankov in navodila za pisanje člankov v slovenskem in angleškem jeziku. Revija bo strmela k objavi znanstvenih člankov, strokovni članki pa bodo objavljeni v Dodatku (Supplement) revije JLG.

6 INŠTITUT ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA

Ustanovitev Inštituta za Upravljanje podeželja je bila potrjena na 4. redni seji Senata Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto dne 26. 3. 2015. Raziskovalna skupina je bila vpisana z evidenčno številko: 3505-001 z dne 7. 4. 2015 in pod zaporedno številko 3505 istega dne tudi sam zavod v t. i. evidenco raziskovalnih zavodov in organizacij Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Inštitut je bil ustanovljen z namenom ustvarjanja novih temeljnih in aplikativnih znanj s področij upravljanja podeželja ter za prenos teh znanj z namenom izboljšanja kakovosti življenja na podeželju, kar si prizadeva doseči z raziskavami, projekti, konferencami, posveti, usposabljanjem študentov in zaposlenih ...

Inštitut je v letih 2022 in 2023 svoje aktivnosti opravljal z ožjo raziskovalno skupino, ki ustvarja nova temeljna in aplikativna znanja s področij upravljanja podeželja ter skrbi za prenos teh znanj z namenom izboljšanja kakovosti življenja na podeželju.

Področja raziskovanja so:

- poljedelstvo,
- vrtnarstvo,
- prilagajanje podnebnim spremembam,
- sadjarstvo in vinogradništvo,
- kmetijska mehanizacija in uporaba strojev,
- logistika,
- trženje in kratke oskrbovalne verige,
- krožno gospodarstvo,

- biodiverziteteta,
- ekoremediacija,
- recikliranje,
- eno-gastronomija,
- turizem,
- trajnostni, zeleni in eko razvoj podeželja,
- ustvarjalni in inovativni razvoj podeželja,
- digitalizacija, robotizacija, umetna inteligenca, informacijsko komunikacijska tehnologija,
- semenarjenje,
- pridelava in predelava zelišč.

7 KATEDRA ZA VINARSTVO IN PODPORNE DEJAVNIKE RAZVOJA TURISTIČNE PONUDBE NA PODEŽELJU

Katedra za vinarstvo in podporne dejavnike razvoja turistične ponudbe na podeželju je svojo dejavnost oplemenitila z novo izobraženimi vinskimi svetovalci - sommelierji, kodeksom in pravili o delovanju. Oblikuje se na zaokroženem delu študijskega področja zaradi usklajevanja in razvijanja izobraževalnega in s tem povezanega znanstveno - raziskovalnega dela in zaradi razvijanja strokovnih ter znanstvenih disciplin in strok. Glavna naloga katedre v obdobju 2022-2024 je skrb za potek in razvoj strokovne, aplikativne, pedagoške in znanstveno-raziskovalne dejavnosti izobraževalne institucije, predvsem pa razvoj po implementaciji projekta Poslovni model: razvoj mreže sommelierjev.

Študentom VŠ Grm Novo mesto je tako omogočena dodatna priložnost za karierni razvoj in vstopanje na področju enologije in gastronomije. Izobraževanje za vinskega svetovalca - sommelierja je namenjeno bodočim podjetnikom, vinarjem, vsem, ki nameravajo razvijati vinski turizem, vsem, ki delujejo in služijo svoj "kruh" v vinarstvu, gostinstvu, odgovornim za nabavo in prodajo vin v veletrgovini ter maloprodaji, zaposlenim v vinotekah, vinskih kletah, gostinsko-turističnih obratih, gostilnah, hotelih, turističnih kmetijah, zidanicah, učiteljem v izobraževalnih institucijah, študentom, ljubiteljem vina, ki jim predstavljata gastronomija in vino del življenjskega sloga. Soustvarjalci v katedri se redno sestajajo, skrbijo za razvoj strokovnega področja ter so vpeti v delovanje in razvoj VŠ Grm Novo mesto.

8 ZAKLJUČEK

Ugotavljamo, da ima VŠ Grm Novo mesto kljub kratki zgodovini prisotnosti med visokošolskimi ustanovami, že bogat nabor kazalcev, ki dokazujejo kakovostno delovanje zavoda tudi v pomenu znanstvene, strokovne, raziskovalne oz. umetniške dejavnosti.

Seveda so gonilo naši visokošolski sodelavci z ustreznimi referencami v obliki objav, čistih citatov itd. na znanstvenem, razvojnem, raziskovalnem, strokovnem oz. umetniškem področju, s čimer si šola utrjuje položaj med primerljivimi visokošolskimi ustanovami.